

Latvijas ražojošās lauku saimniecības **AICINA CIEMOS BĒRNUS UN JAUNIEŠUS!**

*Agrotūrisms - skolu jauniešu ekskursijām
un pieredzes apmaiņai.*

*Agrotūrisma saimniecības ir
ražojošas dažādu nozaru zemnieku
saimniecības, kurās apmeklētājiem
ir iespēja iepazīt mūsdienīgu un
videi draudzīgu lauksaimniecības
uzņēmējdarbību. Saimniecības rāda
aktīvo lauksaimnieku - uzņēmēju
dzīvesveidu un darbu, lauku profesijas,
laukos audzētos un ražotos produktus,
atklāj lauku dzīves iespējas un
pozitīvās puses. Apmeklētājiem
piedāvā dažādas programmas un
ekskursijas saimniecības iepazīšanai,
produktu degustācijas, iepazīstina ar
ražošanas koncepcijām, metodēm,
inovācijām un tehnoloģijām.*

Kāpēc apmeklēt agrotūrisma saimniecības?

ĀRPUSSKOLAS MĀCĪBAS

Saimniecību apmeklējumi un tajos iegūtā informācija var noderēt, īstenojot projektu nedēļas skolās, rakstot obligāto ZPD, rīkojot "ēnu dienas" un citus skolas pasākumus, kas papildina mācību programmu un saista skolā apgūstamās zināšanas ar praktisko dzīvi un darbu.

JAUNI IESPAIDI

Latvijas saimniecībās ražoto pārtikas produktu daudzveidība un garšu dažādība, ko var nobaudīt degustācijās – sākot no seniem latviešu ēdieniem līdz mūsdienīgiem gardumiem. Saimnieku

personības – pārliecinoši pieredzes stāsti veiksmīga biznesa izveidošanā un attīstīšanā.

IESKATS PROFESIJĀ

Par ko mācīties un kur atrast darbu, kā izveidot savu uzņēmumu? Mūsdienīgā saimniecībā ir darba un konkurētspējīga atalgojuma iespējas kvalificētiem profesionāļiem, kas ieguvuši labu izglītību.

Lauksaimnieciskās ražošanas procesa vadīšanai ir jāpārzina daudz un dažādas jomas: sākot no bioloģijas līdz pat datorizācijai. Automātiskās vadības sistēmas kaltēs un kūtīs, biogāzes ražotnes, meteostācijas, kā arī precīzās lauksaimniecības metodes ir tikai daži piemēri, kas raksturo augsto zināšanu līmeni ražošanas procesu vadīšanai lauksaimniecības uzņēmumā. Arī ražošanas plānošana, ES projektu finansējuma izmantošana, saimniecības produkcijas virzīšana tirgū un pārdošana ir tikai dažas no prasmēm, kas noder, veidojot profesionālo karjeru laukos. Nevēlies dzīvot "uz pilsētas akmeņiem", bet tomēr "civilizēti un aizraujoši"? Te ir modelis.

OGAS, AUGĻI, DĀRZENĪ

VERY BERRY

Vieni no pirmajiem lielo dzērveņu un melleņu audzētājiem Latvijā (kopš 1997. g). Kalna purvā, kurā savulaik tika iegūta kūdra, plešas dzērveņu, melleņu, aveņu un zemeņu lauki. Apmeklētāji var lasīt, degustēt un iegādāties ogas, kā arī doties ekskursijā. Ieteicams apmeklēt „Very Berry” ražotni (ap 3 km attālumā – Dārzciemā), kur ražo sulas, sirupus un morsus.

un loģistika, kā arī piegulošie lauku masīvi. “Galiņi” - noliktavas 1 000 t, siltumnīcas 6 000 kv.m, siltumnīcu produkcijas realizācija, piegulošie lauku masīvi. “Rembate” - noliktava 2 500 t un piegulošie lauku masīvi.

Z/S ABULLĀČI

Saimnieks Abula upes krasta nogāzē pirmais Latvijā (1996.g.) uzsāka krūmmelleņu audzēšanu. Tagad šeit zeļ plaši krūmmelleņu lauki. Ogu un stādu tirdzniecība, ekskursija ar degustāciju un konsultācijas, dārzu projektēšana un apzaļumošanas darbu plānošana.

MEŽVIDI

“Mežvidi” (SIA „Latgales dārzenų loģistika”) savu darbu uzsāka 2007.gadā, un šobrīd piedāvā garšīgus un veselīgus sarkanos ķekaru tomātus, arī ziemas mēnešos, kad veselīgi un vitamīniem bagāti dārzeni ir vajadzīgi visvairāk. Siltumnīcās uzņēmums izmanto mūsdienīgas fotosintēzes tehnoloģijas, kuru dēļ baudāms iespaidīgs skats – no siltumnīcām staro violeta un spilgti sarkana gaisma. Tomātus apputeksnē ar dabisku metodi – izmantojot kameņus. Uzņēmuma darbības stils ir atvērts aktīvai dārzenų nozares pārstāvju sadarbības veicināšanai un sabiedrības iepazīstināšanai ar tomātu audzēšanas procesu.

Z/S GALIŅI

Zemnieku saimniecībā audzē kvalitātīvus dārzenus un kartupeļus, ko pierāda visiem produktiem piešķirtā kvalitātes zīme “Zaļā karotīte”. No “Galiņu” noliktavām un laukiem dārzeni un kartupeļus aizceļo uz vairāk kā 250 veikaliem, bērnudārziem, skolām, augļu un dārzenų bāzēm un pārstrādes uzņēmumiem visā Latvijā. Ražošana notiek 3 apakšvienībās: “Dārzenų noliktava” – noliktavu saimniecība 6 000 t, dārzenų šķirošana, mazgāšana, fasēšana, realizācija

GRAUDAUGI,

DAUDZNOZARU SAIMNIECĪBAS

Z/S LAZDIŅI

„Lazdiņi” – viena no Latvijas modernākajām saimniecībām, atrodas Zemgales līdzenuma ziemeļrietumu daļā, Krimūnu pagastā. Saimniecība orientējusies uz graudaugu (ap 1100 ha) audzēšanu, pirmapstrādi un uzglabāšanu. Tās saimnieks Juris Lazdiņš ir Latvijā lielākās lauksaimnieku nevalstiskās organizācijas vadītājs. Iepriekš piesakoties, uz saimniecību lauksaimniecības profesionāļi un topošie eksperti var doties pieredzes apmaiņā. Apkaimē paveras tipiska Zemgales līdzenuma ainava.

bā bija 3 govīs, 20 aitas un 6 siļķenātes. Šobrīd saimniecību raksturo 700 ha zemes, 300 slaucamās govīs, siltumnīcu komplekss, kurā tiek audzēti salāti un garšaugi.

Z/S VILCIŅI

„Vilciņi” ir viens no Zemgales lielākajiem un modernākajiem lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumiem, kas darbojas ar videi draudzīgām metodēm. „Vilciņi” atrodas pašā Zemgales vēsturiskā novada sirdī, Krimūnu pagastā. Pirmsākumi meklējami 1991. gadā, kad uz šo vietu atnāca saimniecības vadītāja Arņa Burmista vecāki. Šobrīd tiek apstrādāti (specializācija – graudkopība) ~ 2200 ha zemes. Saimniecībā strādā ar precīzās lauksaimniecības metodēm, kas palīdz ekonomēt līdzekļus, kā arī saglabāt vidi un cilvēka veselību. Saimniecība aktīvi iesaistās ES finansējuma apgušanā. Izvei-

Z/S MEŽACĪRUĻI

Z/S „Mežacīruļi” izveidota 1992. gadā. Saimniecība atrodas Jelgavas novada Zaļenieku pagastā, Lielupes sateces baseinā. Uzsākot darbību, saimniecības lielums bija 7.2 ha; saimniecī-

dots moderns lauksaimniecības tehnikas parks, uzstādīta lokālā meteoroloģiskā stacija. Piedāvā ekskursiju pa saimniecību.

ROŽLEJAS

„Rožlejas” atrodas Tukuma novada Džūkstes pagastā, kur Austrumkursas augstienes mijas ar Tīreļu līdzenumu. 1989. gadā saimniekošanu uzsāka

tagadējā saimnieka - Jāņa Ukšes vecāki. Tika izveidota naturālā saimniecība, kur sākotnēji audzēja cukurbietes, bet vēlāk – kviešus. Divdesmit piecu gadu laikā, pārdomātas saimniekošanas rezultātā, „Rožlejas” ir izveidojušas par vienu no lielākajām graudaugu saimniecībām Latvijas rietumdaļā. Saimnieki aktīvi startējuši dažādos ES projektos. Iepirkta mūsdienīga tehnika,

uzbūvēti graudu un tehnikas glabāšanas angāri. Saimniecības specializācija ir graudi (ziemas mieži, ziemas kvieši), kas šobrīd

tiek audzēti ~ 1200 ha platībā.

SIJA JOŽI

„Joži” meklējami Jaunpilī, Jaunpils – Viesatas ceļa malā. „Joži” ir viena no lielākajām Latvijas graudkopības (ziemāji, vasarāji un arī rapši) saimniecībām, kas sākusi veidoties pagājušā gadsimta astoņdesmito – deviņdesmito gadu mijā. Šobrīd saimniecībā slejas 14 graudu torņi, tiek rekonstruēta graudu

kalte. Kopumā tiek apsaimniekoti ap 5000 ha zemes, izveidots moderns lauksaimniecības tehnikas parks. Saimnieki Gunvaldis un Guna Sproģi aktīvi iesaistās dažādu ES projektu īstenošanā. Dažādu konkursu (t.sk. „Sējējs”) uzvarētāji un laureāti.

Z/S LĀČIŠI

„Lāčiši” meklējami Galgauskas pagastā, kas atrodas dienvidrietumos no Gulbenes. Saimnie-

cības, kas ir viena no lielākajām Vidzemes ziemeļaustrumu daļā, specializācija ir graudaugi (577 ha), rapši (295 ha) un dažādu zālāju sēklaudzēšana. Otrs saimniecības darbības virziens ir piena lopkopība (ap 100 govīm), gaļas lopkopība un jaunlopu audzēšana. Izveidota interesanta apspriežu – prezentāciju telpa, kas apvienota ar govju kūti (darbība kūtī vērojama cauri lieliem stikla logiem). Aktīvi iesaistās ES projektu apguvē.

Z/S VALTI

Saimniecība nodarbojas ar tīršķirnes un krustojumu liellopu audzēšanu vaislai, nobarošanai un gaļas ražošanai, ar piena sivēnu pārdošanu un cūkgaļas ražošanu, graudaugu un pārtikas kartupeļu audzēšanu, kā arī biškopību. Saimnieki jau vairākus gadus sešos saimniecības dīķos audzē karpas, līņus un orfas. Ziemas sezonā zivis var ķert speciālos zivju mājās baseinos, kas izveidoti, uzpludinot Bērenes upes līkumu. Z/S „Valti” saviem apmeklētājiem piedāvā ieskatu un mācības bioloģiskajā saimniekošanā, gaļas liellopu audzēšanā, t.sk. ģenētiskajā darbā ar tīršķirnes uzturēšanu, un makšķerēšanu svaigā gaisā. Semināru un mācību vajadzībām Zivju mājā ir izbūvēta speciāla semināru zāle un virtuve. Saimniecībā atrodas un tiek uzturēta Oskara Kalpaka taka, kas šķērso ģeoloģiski un ainaviski interesantu teritoriju.

saimniecībām (~ 500 liellopu ganāmpulks). Voljēros audzē arī lielāko daļu no Latvijā sastopamajiem mājputniem. Piedāvā izziņošu ekskursiju, dzīvnieku gaļas, piena un olu iegādi. Saimniecības produkcijai ir preču zīme „Latvijas ekoprodukts”. To ir tiesīgi lietot tikai atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības noteikumiem sertificēti ražotāji, produkta ražošana, pārstrāde, iepakojšana, transportēšana un tirdzniecība tiek stingri kontrolēta. „Latvijas Ekoprodukts” ir pilnībā dabīgs, veselīgs un dabīgs produkts.

Z/S BAKI

Saimniecība atrodas ļoti ainaviskā un iekoptā vietā - Balupes kreisajā krastā, Rugāju novadā. Tā savu darbību uzsākusī nesen – 2013. gadā. Balupes piekrastes plāvās ganās vairāk nekā 100 Latvijas tumšgalves šķirnes aitu, kas tiek izmantotas gaļas un vilnas ieguvei. Nelielā daudzumā tiek audzēti vaislas truši. Saimnieki piedāvā ekskursiju pa apkaimes laukiem, pirts rituālus. Ja apmeklētāji savlaicīgi piesakās, iespējams

Z/S BĒTAS

Viena no lielākajām Kurzemes gaļas – pienkopības

DŽĪVNIEKI, PUTNI

pasūtīt plovu ar aitas gaļu.

Z/S GEIDAS

Bioloģiskā zemnieku saimniecība „Geidas” nodarbojas ar piena lopkopību un piedāvā interaktīvu ekskursiju pa saimniecību „Pasaka par pienu”. Saimnieki pastāstīs un parādīs, kā tiek ražots piens bioloģiskā saimniecī-

bā, sākot no teliņa izaudzēšanas līdz labai piena govij. Saimniecībā ir izveidota piena apstrādes darbarīku kolekcija, kurā ir gan mūsdienu, gan senī piena separatori, dažādas sviesta ķērnēs un citi darbarīki. Apmeklētājiem iespēja ar senu rokas separatoru pagatavot pašiem krējumu. Saimnieki cienā ar svaigu lauku pienu un rupjmaizi ar ievārījumu.

Lauksaimnieciskā ražošana, t.sk., pārtikas ražošana dod 5.3% no iekšzemes kopprodukta un 10% no valsts kopējā eksporta. Lauksaimniecības nozare ietver augkopību, dārzenkopību, auglīkopību un lopkopību, sākot no tradicionālās graudu un piena ražošanas līdz dažādiem valstij inovatīviem produktiem, kā krūm-mellenes, smiltsērķšķi, gliemeži, u.c. Latvijas teritorijā ir neliela, tomēr dažādos Latvijas reģionos klimatiskie apstākļi, augšņu īpašības un reljefs ir ievērojami atšķirīgi. Rezultātā atšķiras arī dominējošie lauksaimnieciskās ražošanas sektori dažādos Latvijas reģionos.

AUGKOPĪBA

Ar augkopību Latvijā nodarbojas vairāk kā 23 tūkst. dažāda lieluma saimniecības. Galvenās kultūras ir kvieši, rapsis, rudzi, mieži, tritikāle, auzas un griķi. 2014. gadā tika apsēti 655,2 tūkst. hektāru, kas ir par 12,2% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Graudu kopražs 2014. gadā bija vairāk kā 2 000 000 tonnu. Nozarē

būtisku lomu spēlē zemnieku kooperatīvi, kas nodrošina iespēju iegādāties ražošanas resursus, kā arī uzglabāt un realizēt produkciju. Kooperatīvs Latraps Stalģenes pagastā ir uzbūvējis iesalnīcu Latvijā audzēto miežu pārstrādei, kas šobrīd ir vienīgā iesalnīca valstī.

DĀRZENKOPĪBA

Dārzenkopības nozarē profesionāli darbojas vairāk kā 480 saimniecības, kuras kopā audzē dārzeņus ~3,8 tūkst. ha platībā. Galvenās kultūras, ko audzē saimniecības: galviņkāposti, ziedkāposti, burkāni, sīpoli, bietes, ķirbji, kabači, rutki, rāceņi, kāļi. Segtajās platībās (stikla un plēvju siltumnīcu) kopā apsaimnieko ~38 hektārus un kopā saražo ~13 tūkst. tonnas dārzeņu (gurķu, tomātu). Kartupeļi tiek audzēti 27 tūkst. ha, un kopražs 2014. gadā bija 493 tūkst. tonnas.

AUGLĪKOPĪBA

Latvijā audzētie augļi un ogas ir ar īpašu

specifisku garšu, kas raksturīga vienīgi šai klimatiskajai zonai. Ābeles tiek audzētas 1230 ha, Bumbieres 120 ha, skābie ķirši 62 ha, plūmes 52 ha, saldī ķirši 25 ha, upenes 230 ha, avenas 200 ha, zemenes 150 ha, mellenes 130 ha, smiltsērķķi 110 ha, jāņogas 85 ha, dzērvenes 70 ha, ērkšķogas 16 ha, cidonijas 12 ha, vīnogas 10 ha, kazes 4 ha platībās. No augļiem un ogām tiek ražotas sulas, ievārījumi, kompoti, sukādes u.c. produkti. Attīstās arī sidra un vīna ražošana.

LOPKOPĪBA

Galvenie lopkopības sektori Latvijā ir liellopu audzēšana, cūkkopība, aītkopība un kazkopība, putnkopība un truškopība, zirgkopība. Latvijas apstākļi ir labi piemēroti piena un gaļas lopkopībai. Ar piena lopkopību Latvijā nodarbojas 21800 saimniecības ar kopējo slaucamo govju skaitu 165906. Vidējais izslaukums no govīm 2014. gadā bija 5508 kg. Latvijā vietu atrod gan tradicionālās nelielās

SAIMNIECĪBU PĀRSTĀVĒTĀS NOZARES:

Bioloģiskā lauksaimniecība
Dārzenkopība
Augļu un ogu audzēšana
Graudkopība
Lopkopība
Vīnkopība

ģimenes saimniecības, gan intensīvas ražošanas uzņēmumi, kur govju skaits ir 100 un vairāk slaucamas govīs. Gaļas lopkopība attīstību uzsākusi pēdējo 5-7.gadu laikā. Latvijā galvenokārt audzē četras gaļas liellopu šķirnes – Šarolē, Herefordas, Limuzīnas un Angus šķirnes lopus, kā arī populāras kļūst Simentāles un Hailandes šķirnes. Šobrīd gaļas liellopu audzēšanas nozare Latvijā stabili attīstās, gaļas liellopiem ir izveidota atsevišķa ciltsgāmata, pārraudzību veic gaļas liellopu pārraugi. Pārraudzībā atrodas 982 gaļas liellopu ganāmpulki.

Kā plānot un organizēt apmeklējumu?

Apmeklējumu plānojiet laicīgi, sazinoties ar saimniecību par apmeklējuma laiku, ilgumu, programmu, izmaksām. Vairākās saimniecībās iespējams pasūtīt degustācijas vai maltītes no saimniecībā ražotajiem produktiem.

Apmeklējot lauku saimniecības, ieteicams ērts brīvā laika un āra apģērbs – sporta vai pārgājienu apavi, vējjakas, lietussmēļi, utml., reģinoties ar laika apstākļiem, jo pārsvarā būsiet ārā.

Meklējiet vairāk informāciju par šīm un citām ražojošajām saimniecībām Latvijā, kas atvērtas apmeklētājiem pēc iepriekšējas pieteikšanās:
agro.zemniekusaeima.lv

Biedrība
"Zemnieku saeima"

Republikas laukums 2,
Rīga, LV-1010

+371 67 027 044
+371 67 027 134

birojs@zemniekusaeima.lv

zemnieku.saeima
 @ZemniekuSaeima
 zemniekusaeima

Te meklējiet arī info
par tūrisma objektiem,
naktsmītņiem un ceļošanu
Latvijas laukos:

Lauku Ceļotājs
www.celotajs.lv

www.celotajs.lv

Projektu līdzfinansē
Eiropas Savienība

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Foto no:
Zemnieku Saeimas,
Latvijas Lauku foruma,
Lauku ceļotāja arhīva.